

Selvitys Rautalammin Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2021

Sisälllys

1	Sovellettava sääntely	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Osuuskunnan kokous.....	4
4	Hallintoneuvosto.....	4
5	Nimitysvaliokunta	6
6	Hallitus.....	7
7	Toimitusjohtaja	12
8	Sisäinen ja ulkoinen valvonta.....	12
9	Taloudellinen raportointiprosessi	13
10	Palkitseminen	13
11	Sisäpiirihallinto.....	13
12	Lähipiiriliiketoimet	13
13	Vastuullinen toiminta.....	13
14	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	14

1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvin osin otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin verkkosivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemmanasteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaa finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2021 tilanteessa 121 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytär- ja lähiyhteisöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yrityksiä varten maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossään. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan.

OP-Julkinen
23.03.2022

3 Osuuskunnan kokous

Osallistumisoikeus osuuskunnan kokouksiin on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla. Osuuskunnan kokous käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen osuuskunnan kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen osuuskunnan kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä osuuskunnan kokoukselle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä osuuskunnan kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä ja palkkioista päättäminen sekä hallintoneuvoston jäsenten valinta
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen.

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä osuuskunnan kokouksen valitsemissa jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja

Leskinen Arvo

Kotipaikka Rautalampi, ikä 63 v., rehtori

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 1995

Varapuheenjohtaja

25.11.2021 asti

Laitinen Jyrki

Kotipaikka Rautalampi, ikä 56 v., maanviljelijä

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 2009

Varapuheenjohtaja

25.11.2021 alkaen

Röntynen Tero

Kotipaikka Suonenjoki, ikä 49 v., rakennustarkastaja

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 2019

OP-Julkinen
23.03.2022

Muut jäsenet

Laitinen Minna

Kotipaikka Rautalampi, ikä 46 v., hanketyöntekijä

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa 20.5.2021 alkaen

Lyytinen Reeta

Kotipaikka Rautalampi, ikä 59 v., yrittäjä

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 2014

Nevalainen Terttu

Kotipaikka Rautalampi, ikä 46 v., rehtori

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 2020

Pakarinen Leena-Majja

Kotipaikka Rautalampi, ikä 57 v., toimittaja

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 2014

Rossi Pekka

Kotipaikka Rautalampi, ikä 68 v., metsänhoitaja

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 1984 – 20.5.2021 asti

Vepsäläinen Matti

Kotipaikka Rautalampi, ikä 55 v., yrittäjä

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa 20.5.2021 alkaen

Virta Ari

Kotipaikka Rautalampi, ikä 66 v., eläkeläinen

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuodesta 1994

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan keskusyhteisön lausunnon; toimitusjohtajan sijaisen osalta lausunto on kuitenkin hankittava vain, jos keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakeromuksesta

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto voi valita vuosittain keskuudestaan valmistelujaokseen vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Valmistelujaokseen kuuluu lisäksi valmistelujaoksen puheenjohtajana toimiva hallintoneuvoston puheenjohtaja. Valmistelujaoksen tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa sen kokousten valmistelussa ja hallintoneuvoston yleisen valvontatehtävän hoidossa. Mikäli valmistelujaos perustetaan, vahvistaa hallintoneuvosto sille työjärjestyksen ja valitsee keskuudestaan valmistelujaoksen jäsenet.

OP-Julkinen
23.03.2022

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määriteltyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimivan henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu tehtävässä oloaikana ja toimitusjohtajan osalta myös viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunta tekee osuuskunnan kokoukselle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden sopivuus ja luotettavuus on arvioitu. Valiokunnan on lisäksi arvioitava, onko hallintoelimestä kokonaisuutena, esitettyjen henkilöiden tultua valituiksi, riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja täyttääkö se monimuotoisuutta ja jäsenten riippumattomuutta koskevat vaatimukset. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Osuuskunnan kokous valitsee valiokuntaan kahdesta neljään omistaja-asiakkaiden edustajaa. Osuuskunnan kokouksen valitsemien jäsenten toimikausi alkaa valinnasta päättävän osuuskunnan kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä valiokunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

OP-Julkinen
23.03.2022

Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle esityksen:

- osuuskunnan kokouksen puheenjohtajasta
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Leskinen Arvo

- hallintoneuvoston puheenjohtaja, nimitysvaliokunnan puheenjohtaja

Laitinen Jyrki

- hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, nimitysvaliokunnan varapuheenjohtaja

Lindsberg Timo

- hallituksen puheenjohtaja

Utriainen Markku

- hallituksen varapuheenjohtaja

Paakkunainen Liisa

- Osuuskuntakokouksen valitsema nimitysvaliokunnan jäsen

Vepsäläinen Matti

20.5.2021 saakka

- Osuuskuntakokouksen valitsema nimitysvaliokunnan jäsen

Emilia Jalkanen

20.5.2021 alkaen

- Osuuskuntakokouksen valitsema nimitysvaliokunnan jäsen

Nimitysvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa vuonna 2021.

6 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen

OP-Julkinen
23.03.2022

vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja

Lindsberg Timo (s. 1969)

Koulutus Agrologi, merkonomi, päätoimi maanviljelijä

Rautalammin Osuuspankin hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2020 alkaen

Rautalammin Osuuspankin hallituksen jäsen vuosina 2015 – 2020

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen vuosina 2009 – 2015

Keskeinen työkokemus:

- Maanviljelijä vuodesta 1998
- Vakuutusedustaja 1993 – 2003

Varapuheenjohtaja

Utriainen Markku (s. 1964)

Koulutus Metsätalousinsinööri, päätoimi operaatioesimies

Rautalammin Osuuspankin hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2020 alkaen

Rautalammin Osuuspankin hallituksen jäsen vuosina 2018 – 2020

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen 1996 - 2018

Keskeinen työkokemus:

- Operaatioesimies 2014 -
- Metsäliitto Osuuskunta, ostoiesimies 1989 - 2014

Muut jäsenet

Koukkari Leni (s. 1975)

Koulutus Filosofian maisteri, kotitalousteknikko, päätoimi museonjohtaja

Rautalammin Osuuspankin hallituksen jäsen vuodesta 2013

Keskeinen työkokemus:

- Rautalammin museon johtaja vuodesta 2012
- Rautalammin museon amanuenssi 2002 – 2012

Mannila Kirsi (s. 1964)

Koulutus merkonomi, päätoimi talouspäällikkö

Rautalammin Osuuspankin hallituksessa vuodesta 2020 alkaen

Rautalammin Osuuspankin hallintoneuvostossa vuosina 2014 - 2020

Keskeinen työkokemus:

- KuikkaTrans Oy, talouspäällikkö vuodesta 2020
- Easydoing Oy / Salli Systems, toimitusjohtaja 2015 – 2020
- Easydoing Oy / Salli Systems, Talouspäällikkö 2003 – 2015

Keskeiset luottamustehtävät:

- Rautalammin kunnanhallituksen jäsen 2013 – 2017
- Rautalammin kunnanvaltuuston jäsen 2013 - 2017

OP-Julkinen
23.03.2022

Säämänen Jarmo (s. 1965)

Koulutus metsäkoneenkuljettaja, päätoimi yrittäjä

Rautalammin Osuuspankin hallituksessa vuodesta 2001 (johtokunnan jäsen 1998 – 2000)

Keskeinen työkokemus:

- Yrittäjä vuodesta 1993
- Kuljetusliike Hujanen 1989 – 1993
- Maankaivu Rahkonen 1986 – 1989

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 8.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistoimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti

OP-Julkinen
23.03.2022

- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamisesta sekä päättää tarkastuskertomusten ja suositusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuus suunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuus suunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusjohtajan muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali toimitetaan hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin valvontaa tai osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

OP-Julkinen
23.03.2022

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja, että erityyppiset eturistiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhte. Enemmistön hallituksen jäsenistä tulee olla pankista riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voida myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallitusjäsenyyden suositeltava enimmäiskesto on viranomaisohjeistuksen mukaisesti 12 vuotta. Enimmäiskeston päättymisen jälkeen henkilön ei katsota olevan enää riippumaton pankista.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Koukkari Leni,
Lindsberg Timo,
Mannila Kirsi,
Utriainen Markku.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia yli 12 vuoden yhtäjaksoisen hallitusjäsenyyden vuoksi ei ole Jarmo Säämänen. Hallintoneuvosto on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan hallituksen enemmistön riippumattomuus saavutetaan tulevien vuosien hallitusvalinnoissa.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantunte-
musta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

OP-Julkinen
23.03.2022

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 11 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 91 %.

Leni Koukkari	10/11 (91 %)
Timo Lindsberg	11/11 (100 %)
Jarmo Säämänen	6/11 (55 %)
Markku Utriainen	11/11 (100 %)
Kirsi Mannila	11/11 (100 %)
Esko-Pekka Markkanen	11/11 (100 %)

7 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Esko-Pekka Markkanen

Syntymävuosi 1962

Koulutus oik,yo

Keskeinen työkokemus:

- Rautalammin Osuuspankki, toimitusjohtaja vuodesta 2002
- Kalkkisten Osuuspankki, toimitusjohtaja 1995 – 2002
- Keski-Suomen Osuuspankki, konttorinjohtaja 1992 – 1995

Keskeiset luottamustehtävät:

- Rautalammin Kehitys Oy, hallituksen jäsen 2003 – 2019

8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

Tilintarkastusyhteisö PPMG Oy Ab on vuodesta 2003 alkaen aina 20.5.2021 saakka toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Johanna Gråsten päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen aina 20.5.2021 saakka.

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on 20.5.2021 alkaen toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Sami Posti päävastuullisena tilintarkastajana 20.5.2021 alkaen.

Tilintarkastusyhteisölle on maksettu palkkioita seuraavasti:

- tilintarkastuksesta maksettuja palkkioita 13450,31 euroa

OP-Julkinen
23.03.2022

- muista kuin tilintarkastuspalveluista maksettuja palkkioita 00,00 euroa

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

9 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

10 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio 8800,00 euroa

Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 300,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio 3960,00 euroa-

Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 205,00 euroa kokoukselta.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltyjen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltyjen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvaukset samojen perusteiden mukaan, joita osuuskunnan kokous on päättänyt noudattaa hallintoneuvoston jäsenten osalta.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevissa OP Ryhmän palkitsemispolitiikassa ja -raportissa vuodelta 2021.

11 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä 2021 ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

12 Lähipiiriliiketoimet

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja lähipiiriliiketoimia koskevia periaatteita.

13 Vastuullinen toiminta

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

14 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.